

Valtioneuvoston kanslia

MINVA

VNEUS2019-
00432

VNEUS Korhonen Ville(VNK)

17.06.2019

Viite

Asia

Yleisten asioiden neuvosto, koheesioasiat 25.6.2019

Suomea edustaa eurooppaministeri Tytti Tuppurainen.

Yleisten asioiden neuvostossa 25.6.2019 Luxemburgissa puheenjohtajamaa Romania antaa tilannekatsauksen koheesiopolitiikan neuvottelujen etenemisestä. Lisäksi käydään poliittinen keskustelu koheesiopolitiikan lainsäädäntöpaketin kattamien rahastojen ohjelmasuunnittelun haasteista. Puheenjohtajamaan tausta-asiakirjassa erityisinä haasteina kuvataan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan lähentymistavoitteiden suhdetta eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja maakohtaisten suositusten huomioonottamista kansallisissa ohjelmissa 2021- 2027.

Suomi painottaa, että koheesiopolitiikka on EU:n keskeinen rahoitusväline kestävän kasvun, työllisyyden ja osaamisen edistämiseksi koko unionin alueella. Kannatamme rahastoille ehdotettuja yhteisiä toimintapoliittisia tavoitteita. Suomi tukee varojen suuntaamista YK:n Agendaa 2030 –ohjelmaa toteuttaen EU:n globaalille kilpailukyvyllle tärkeisiin kestävän kasvun toimiin, kuten digitaaliseen muutokseen, innovointiin, ilmastonmuutoksen hillintään, ympäristöriskien hallintaan, vähähiiliseen talouteen siirtymiseen ja kiertotaloutta tukeviin toimiin. Sosiaalisen ulottuvuuden ja työllisyyden, osaamisen ja osallisuuden vahvistamiseksi on puolestaan perusteltua, että koheesiovaroin tuetaan erityisesti EU:n sosiaalisen pilarin toimeenpanoa kansallista toimivaltaa kunnioittaen. On tärkeätä, että Euroopan sosiaalirahastosta ja muista rahoitusvälineistä tuetaan valmiuksia vastata meneillään oleviin yhteiskunnan ja työelämän nopeisiin muutoksiin, edistetään yhdenvertaisuutta, perusoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa työelämässä ja työolojen parantamista.

Suomi korostaa, että kullakin jäsenmaalla on ensisijainen vastuu omasta taloudestaan. Euromaiden talouspolitiikkojen koordinaatiota ja eurooppalaisen ohjausjakson toimintaa kehitetään. Eurooppalainen ohjausjakso on keskeinen väline maiden välisten erojen tasaamiseksi, työllisyyden sekä sosiaalisen koheesion edistämiseksi ja euroalueen vakauden ylläpitämiseksi.

Kokous kestää aamupäivän eikä siihen sisälly lounaskeskustelua.

Asialista:

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

- a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo
- b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Koheesiopolitiikan säädöspaketti 2021–2027

- a) Yleinen tilannekatsaus neuvottelujen etenemisestä
Tilanneselvitys
- b) Rahastojen ohjelmasuunnittelun tulevaisuuden haasteet
Periaatekeskustelu

s. 3

Muut asiat

[Asiakirja-alueen alku]

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00352

AKO

Hujala Eliisa(TEM)

11.06.2019

Asia

Yleisten asioiden neuvosto, koheesioasiat 25.6.2019

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 25.06.2019

U/E/UTP-tunnus

U 78/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Romania antaa tilannekatsauksen koheesiopolitiikan lainsäädäntöpaketin 2021 – 2027 edistymisestä. Lisäksi on tarkoitus keskustella ohjelmasuunnittelusta puheenjohtajan laatiman tausta-asiakirjan ja kysymysten pohjalta.

Neuvoston osittainen neuvottelumandaatti ns. koheesiopolitiikan yleisasetuksesta kattaa koheesiopolitiikan rahoitusvälineiden yhteyden Euroopan ohjausjaksoon ja maakohtaisten suositusten huomioonottamiseen. Sen sijaan talouden ohjauksen koordinointiin liittyvät makrotaloudelliset ehdollisuudet ovat osa EU:n monivuotisesta rahoituskehystä 2021 - 2027 laadittua neuvottelulaatikkoo.

Suomen puheenjohtajakaudella koheesioasetuspaketin käsittelyt jatkuvat Euroopan parlamentin kanssa käytävillä kolmikantaneuvotteluilla mahdollisesti lokakuun alusta. Tätä ennen parlamentin tulee vahvistaa, jatkaako se työskentelyään niiden ensimmäisen lukemisen mandaattien pohjalta, jotka on annettu aiemmalla EP:n istuntojaksolla.

Suomen kanta

Valtioneuvoston kannat komission rahoituskehys ehdotukseen on tuotu esille E 29/2018 -kirjeessä sekä U 45/2018 -kirjelmässä. Talouspolitiikan ohjaukseen liittyviä näkökulmia on käsitelty kirjeissä U 85/2018 vp ja U 86/2018 vp. Koheesiopolitiikan kannat sisältyvät U 78/2018 vp kirjeeseen.

Suomi ottaa tiedoksi puheenjohtajan esittelyn koheesiopolitiikan neuvottelujen edistymisestä.

Suomi pitää tärkeänä horisontaalisen tason rahoituskehysvalmistelun ohella tapahtuvaa MFF-sektoria setusehdotusten valmistelua. Suomi korostaa, että sektorikohtaisesta rahoituksen mitoituksista ja siihen liittyvistä keskeisistä kysymyksistä sovitaan erikseen, osana 2021 - 2027 rahoituskehysneuvotteluja. Sektorikohtaisissa neuvotteluissa ei tule ennakoida tai ohjata tulevien MFF-neuvotteluiden lopputulosta rahoituksen mitoituksen osalta.

Suomi pitää tärkeänä, että pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityistuki turvataan. Riittävään rahoituksen tasoon otetaan kantaa myöhemmin osana rahoituskehyskokonaisuutta. (U 78 /2018 vp)

Suomi painottaa, että koheesiopolitiikka on EU:n keskeinen rahoitusväline kestävän kasvun, työllisyyden ja osaamisen edistämiseksi koko unionin alueella. Kannatamme rahastoille ehdotettuja yhteisiä toimintapoliittisia tavoitteita. Suuntana tulisi olla keskittyminen EU:n tulevaisuudelle tärkeisiin ja yhtenäisyyttä tukeviin tavoitteisiin, joita voidaan toteuttaa EU-tasolla yksittäisten jäsenvaltioiden toimia tehokkaammin. (U 78 /2018 vp)

Suomi tukee komission esitystä makrotaloudellisten ehtojen pysyttämisestä osana sääntelyä sekä Euroopan talouden ohjausjakson ja ohjelmien painopisteiden ja seurannan vahvistamista. (U 78 /2018 vp). Euromaiden talouspolitiikkojen koordinaatiota ja eurooppalaisen ohjausjakson toimintaa tulee kehittää. Eurooppalainen ohjausjakso on keskeinen väline maiden välisten erojen tasaamiseksi, työllisyyden sekä sosiaalisen koheesion edistämiseksi ja euroalueen vakauden ylläpitämiseksi.

Koheesiopolitiikan tulee tukea EU:n jäsenvaltioiden rakenteellisia uudistuksia. Suomi tukee sellaisen mahdollisuuden vahvistamista, joka edistää ohjelmien varojenkäytön vaikuttavuutta. Tuemme ohjelmavarojen suuntaamista tavalla, joka edistää jäsenmaiden rakenneuudistuksia tuottavuuden, investointien ja työllisyyden parantamiseksi. Tavoite tulee jatkossakin olla sen estäminen, että investoinnit valuvat hukkaan heikkojen rakenteiden vuoksi. Rahoitus rakennemuutosten tukemiseen tulisi kuitenkin pääosin järjestää jäsenvaltioiden kansallisista varoista. (U 78 /2018 vp)

Pääasiallinen sisältö:

EU:n neuvoston puheenjohtajavaltio Romania on jakanut taustapaperin, jossa käsitellään koheesiopolitiikan suhdetta eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja talouden ohjauksen roolia rahastojen toimeenpanon tehostamisessa ja lähentymistavoitteiden saavuttamisessa.

Puheenjohtajan kysymykset:

1. *Mitkä ovat jäsenvaltion näkemykset EU:n koheesiopolitiikan ja nykyisen eurooppalaisen ohjausjakson operatiivisesta yhteentoimivuudesta?*
2. *Mitä haasteita 2021- 2027 ohjelmien laadinnassa voidaan ennakoida aiheutuvan vuoden 2019 maakohtaisista suosituksista? Mitä haasteita otaksutaan syntyvän vuoden 2025 väliarvioinnissa (2024 maakohtaisista suosituksista)?*
3. *Miten talouden ohjausjärjestelmät ja lähentymistavoitteet tulisi yhteensovittaa?*

Neuvoston näkemykset:

Neuvoston neuvottelumandaatin mukaan EU:n talouden vuotuinen ohjausjakso suosituksineen sekä monivuotiset kansallisella tai aluetasolla laadittavat ohjelmat on sisällöllisesti mahdollista yhteensovittaa. Jäsenvaltioiden olisi päätettävä, miten neuvoston maakohtaiset suositukset otetaan huomioon ohjelmissa sen lisäksi mitä rahastojen tavoitteista ja toimista muuten säädetään. Vuoden 2025 tarkastelussa olisi otettava huomioon mahdollinen tarve tehdä muutoksia ohjelmiin viimeisimpien relevanttien maakohtaisten suositusten perusteella. Makrotaloudellisilla mahdollisuuksilla seurattaisiin nykykautta vastaavasti kunkin jäsenvaltion

toimia kasvu- ja vakaussopimuksen, neuvoston talouspoliittisten suositusten ja julkisen talouden kestävän hoidon toteuttamisessa.

Eurooppalainen ohjausjakso:

Vuosille 2019 – 2020 annetut luonnokset maakohtaisiksi suosituksiksi Suomelle sisältävät 4 toimenpidekokonaisuutta, joista suoraan rahastojen temaattisille tavoitteille relevantteja ovat suositukset työelämän ja osallisuuden kehittämiseksi sekä investointien suuntaamiseksi TKI-toimiin sekä vähähiilisyttä tukeviin toimiin, alueelliset erot huomioivalla tavalla:

- parantaa kannustimia työn vastaanottamiseen ja kehittää osaamista ja aktiivista osallisuutta, muun muassa työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville suunnattujen hyvin integroitujen palvelujen avulla;
- keskittää investointeihin liittyvä talouspolitiikka tutkimukseen ja innovointiin, vähähiiliseen talouteen ja energiaan siirtymiseen ja kestävään liikenteeseen, alueelliset erot huomioon ottaen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Koheesioasetuspaketin oikeusperustat ovat lähinnä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) artikkelit 174, 175, 177, 317, 322 ja 349.

Hyväksymiseen sovelletaan tavanomaista lainsäätämisyjärjestystä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Yleisasetuksesta on vahvistettu ns. ensimmäisen lukemisen kanta.

Kansallinen valmistelu

Alue- ja rakennepolitiikan jaosto (EU4) 17.6.2019
EU-ministerivaliokunta 19.6.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.6.

Koheesiopolitiikan asetuspaketista on annettu lausunto osana SuVL 12/2018 vp.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaa laatii itse omat ohjelmansa, joita se hallinnoi.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksen taloudelliset vaikutukset kuvataan tarkemmin valtioneuvoston U 45/2018 -kirjelmässä.

Asiakirjat

10052/19, 10054/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Petri Haapalainen TEM etunimi.sukunimi@tem.fi puh. +358 295 064 922

Erityisasiantuntija Eliisa Hujala TEM puh. + 358 40 861 7181

Erityisasiantuntija Martta Viitaniemi TEM puh. +358 50 396 1825

EUTORI-tunnus

EU/2018/1141

Liitteet**Viite**

[Asiakirja-alueen loppu]

LIITTEET

Asiasanat	koheesiopolitiikka, YAN Yleisten asioiden neuvosto, alue- ja rakennepoliitiikka
Hoitaa	TEM, VNK
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, RUOKA, SM, STM, TPK, UM, VM, VTV, YM